

**Procedura postępowania
w przypadku trudnych zachowań dziecka stwarzających zagrożenie dla
bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych
w oddziałach przedszkolnych**

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 463, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2023 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1672, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1210, z późn. zm.)

Cele procedury:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa wychowankom oraz pracownikom przedszkola
2. Usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola
3. Wypracowanie jednolitych metod postępowania w sytuacjach zachowań agresywnych
4. Wsparcie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci
5. Budowanie pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej
6. Wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym wychowanka

Zakres procedury:

Przez zachowania niebezpieczne należy rozumieć:

- Agresję fizyczną: bicie, kopanie, gryzienie, popychanie, szarpanie, niszczenie mienia, rzucanie przedmiotami, plucie
- Agresję słowną: przezywanie, wyśmiewanie, grożenie (werbalne i niewerbalne za pomocą gestów), obrażanie
- Agresję pośrednią: nastawianie grupy przeciwko dziecku, wykluczanie z grupy, izolowanie

- Samouszkodzenia – np. uderzanie głową o ścianę, podłogę itp.
- Ucieczkę – tj. samowolne oddalenie się od grupy

Procedura postępowania:

I. Działania doraźne przy wystąpieniu zachowania agresywnego:

1. Natychmiastowa reakcja nauczyciela lub innego pracownika:

- Prośba o pomoc innego pracownika oddziału przedszkolnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym wychowankom
- Stanowcze przerwanie zachowania agresywnego
- Próba odwrócenia uwagi, wyciszenia dziecka itp. W sytuacji gdy próby wyciszenia i uspokojenia dziecka nie przynoszą rezultatu to odizolowanie dziecka przejawiającego agresję od grupy poprzez wyprowadzenie z sali a jeśli to niemożliwe to wyprowadzenie pozostałych dzieci do innej sali przez drugiego pracownika oddziału przedszkolnego (pracownik lub nauczyciel towarzyszy dziecku do czasu aż nie powróci ono do sali lub nie dołączy do grupy wychowanków)
- Jeśli interwencja słowna nie odnosi skutku a zachowanie dziecka zagraża jego bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu grupy wychowanków nauczyciel może podjąć interwencję fizyczną polegającą na przytrzymaniu dziecka aby nie oddaliło się z przedszkola lub nie wyrządziło krzywdy innemu dziecku lub grupie dzieci.
- Udzielenie pomocy dziecku poszkodowanemu, zapewnienie mu bezpieczeństwa i komfortu
- Reakcja wobec przejawów zachowań agresywnych powinna być adekwatna do skali zagrożenia spowodowanego agresją, jak również do okoliczności, jego wieku, stopnia rozwoju i występujących niepełnosprawności.

2. Rozmowa z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne:

- Przeprowadzenie spokojnej rozmowy na temat zdarzenia (strategie behawioralne)
- Wyjaśnienie dziecku, jakie normy i zasady zostały naruszone
- Wskazanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów

- Ustalenie konsekwencji zachowania zgodnie z obowiązującymi zasadami
- Posadzenie dziecka na krześle lub posadzenie przy innym stole w celu wyciszenia i uspokojenia.

3. Rozmowa z dzieckiem poszkodowanym:

- Udzielenie wsparcia emocjonalnego
- Omówienie sposobów reagowania na sytuacje trudne
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa

3. Niezwłoczne poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych o zachowaniu dziecka telefonicznie i/lub, jeśli istnieje możliwość, w trakcie odbioru dziecka z przedszkola przez rodzica/opiekuna prawnego. W szczególnych przypadkach, gdy wyczerpano dostępne środki a zachowanie dziecka nie ulega poprawie, skierowanie do rodziców/opiekunów dziecka prośby o stawienie się w placówce.

Poinformowanie rodziców/opiekunów dziecka poszkodowanego o zaistniałej sytuacji telefonicznie lub przy odbiorze dziecka z przedszkola.

5. Dokumentacja zdarzenia:

- W przypadku poważniejszych zdarzeń sporządzenie notatki służbowej i umieszczenie jej w dokumentacji wychowawcy (kopia notatki do wiadomości dyrektora oraz pedagoga/psychologa)

II. Działania wobec powtarzających się zachowań agresywnych:

1. Obserwacja i dokumentacja:

- Prowadzenie systematycznej obserwacji dziecka
- Dokumentowanie zachowań
- Analiza czynników wyzwalających zachowania agresywne
- Powołanie zespołu nauczycieli zajmującego się pomocą dziecku, rodzicom/opiekunom prawnym

2. Powiadomienie i współpraca z rodzicami:

- Niezwłoczne poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych o powtarzających się zachowaniach dziecka telefonicznie i/lub, jeśli istnieje możliwość, w trakcie odbioru dziecka z przedszkola przez rodzica/opiekuna prawnego
- Zorganizowanie indywidualnego spotkania z rodzicami
- Wspólne ustalenie planu działań wychowawczych
- Podpisanie kontraktu wychowawczego z rodzicami - załącznik
- Regularne informowanie rodziców o postępach dziecka

3. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne:

- Konsultacja z psychologiem / pedagogiem przedszkolnym
- Opracowanie Indywidualnego Programu Wsparcia Emocjonalno-Społecznego (IPWES)
- Wdrożenie zajęć specjalistycznych (socjoterapeutycznych, z elementami terapii behawioralnej)
- Wykorzystanie technik regulacji emocji dostosowanych do wieku dziecka (np. kącek wyciszenia, techniki relaksacyjne)

4. Działania w grupie przedszkolnej:

- Prowadzenie zajęć z całą grupą dotyczących rozwiązywania konfliktów
- Ustalenie wraz z dziećmi zasady zachowania w formie kodeksu grupowego i regularne przypominanie jego zasad odwołując się do nich w codziennych sytuacjach
- Ustalenie z rodzicami systemu motywującego w grupie
- Realizacja programów profilaktycznych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne
- Wykorzystanie metod pozytywnego wzmocnienia pożądanych zachowań
- W przypadku powtarzających się zachowań niepożądanych organizacja obserwacji dziecka/dzieci przez psychologa/pedagoga oraz sformułowanie przez specjalistę środków zaradczych do dalszego postępowania

- Kształtowanie przez zabawę inteligencji emocjonalnej dzieci w zakresie rozpoznawania emocji, kształtowania właściwych postaw i reakcji na sytuacje trudne.
- Wzmacnianie samooceny wychowanków, świadomości samego siebie, swoich zainteresowań, upodobań zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi.
- Działania wspierające utrzymanie dobrych relacji i współpracy z rodzicami dzieci.
- Omówienie wraz z rodzicami zasad obowiązujących podczas pobytu dziecka w przedszkolu, praw i obowiązków w zakresie współdziałania oraz odpowiedzialności za zachowanie dziecka.

III. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi:

1. W przypadku braku poprawy zachowania lub szczególnie niepokojących objawów:

- Motywowanie rodziców/opiekunów dziecka do dokonania diagnozy w poradni psychologiczno-pedagogicznej
- Współpraca ze specjalistami z poradni w zakresie realizacji zaleceń
- W uzasadnionych przypadkach – powiadomienie sądu rodzinnego (w sytuacji braku współpracy ze strony rodziców)

IV. Ewaluacja działań:

1. Organizowanie cyklicznych spotkań zespołu nauczycieli i specjalistów w celu:

- Oceny skuteczności podjętych działań
- Modyfikacji metod pracy z dzieckiem
- Dostosowania form wsparcia do aktualnych potrzeb

2. Sporządzenie raportu z podejmowanych działań (co 3 miesiące) i przedstawienie go dyrektorowi placówki

Procedura obowiązuje wszystkich pracowników oddziałów przedszkolnych, rodziców oraz wychowanków.

Procedura wchodzi w życie z dniem

2025 r.

Zatwierdzona przez:

Załączniki:

1. Wzór kontraktu wychowawczego z rodzicami
2. Zgoda rodziców na konsultacje psychologiczno-pedagogiczne
3. Zgoda rodzica /opiekuna na zastosowanie wobec dziecka procedury postępowania w przypadku trudnych zachowań dziecka stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych na terenie Zespołu Szkół w Barczewie

Załącznik nr 1

KONTRAKT WYCHOWAWCZY

zawarty w dniu pomiędzy oddziałami przedszkolnymi Szkoły Podstawowej nr 3 w Barczewie reprezentowanymi przez Dyrektora
a Rodzicami/Opiekunami prawnymi dziecka

Cel kontraktu:

Niniejszy kontrakt ma na celu ustalenie wspólnych działań wychowawczych zmierzających do ograniczenia zachowań agresywnych u dziecka oraz wspierania jego prawidłowego rozwoju emocjonalno-społecznego.

Zobowiązania Przedszkola:

1. Zapewnienie dziecku bezpieczeństwa podczas pobytu w przedszkolu.
2. Systematyczna obserwacja zachowania dziecka i dokumentowanie poczynionych spostrzeżeń.
3. Organizacja wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w postaci:
4. Informowanie rodziców o postępach dziecka i pojawiających się trudnościach (częstotliwość:).
5. Realizacja programu wychowawczego uwzględniającego indywidualne potrzeby dziecka.
6. Inne:

Zobowiązania Rodziców/Opiekunów prawnych:

1. Regularna współpraca z nauczycielami i specjalistami przedszkolnymi.

2. Uczestnictwo w ustalonych spotkaniach konsultacyjnych
(częstotliwość:).
3. Stosowanie w domu ustalonych metod wychowawczych, w szczególności:
.....
.....
.....
4. Udział wraz z dzieckiem w zaleconych formach terapii zewnętrznej:
.....
.....
5. Niezwłoczne informowanie przedszkola o istotnych zdarzeniach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie dziecka.
6. Inne:

Wspólne ustalenia:

1. Metody reagowania na zachowania agresywne:
.....
2. System konsekwencji i nagród:
.....
3. Sposoby komunikacji:
.....
4. Terminy ewaluacji kontraktu:

Kontrakt obowiązuje od dnia do dnia z możliwością wcześniejszego rozwiązania lub przedłużenia za zgodą wszystkich stron.

(Podpis Dyrektora)

(Podpisy Rodziców/Opiekunów)

(Podpis Nauczyciela)

Załącznik nr 2

ZGODA NA KONSULTACJE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

Ja, niżej podpisany/a,

jako rodzic/opiekun prawny dzieckawyrażam zgodę na:

☐ Konsultację psychologiczną na terenie przedszkola ☐ Konsultację pedagogiczną na terenie przedszkola ☐ Obserwację zachowania dziecka przez psychologa/pedagoga ☐ Udział dziecka w zajęciach specjalistycznych: ☐ socjoterapeutycznych ☐ korekcyjno-kompensacyjnych ☐ z elementami terapii behawioralnej ☐ rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne ☐ innych: ☐ Przekazanie opinii o dziecku do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej ☐ Kontakt przedszkola ze specjalistami zewnętrznymi zajmującymi się dzieckiem

Oświadczam, że zostałem/am poinformowany/a o:

- celu prowadzonych konsultacji i zajęć,
- metodach pracy, które będą stosowane,
- prawie do uzyskania informacji o wynikach prowadzonych działań,
- możliwości wycofania niniejszej zgody w dowolnym momencie.

Niniejsza zgoda jest ważna od dniado dnia

(Miejscowość, data)

(Podpis rodzica/opiekuna)

Załącznik nr 3

Barczewo, dnia

Wyrażam zgodę na zastosowanie wobec mojego dziecka

.....

(imię i nazwisko dziecka)

„Procedury postępowania w przypadku trudnych zachowań dziecka stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych na terenie Zespołu Szkół w Barczewie”,

w przypadku wystąpienia u dziecka zachowań agresywnych zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu jego samego, innych dzieci, nauczycieli/pracowników oddziałów przedszkolnych i szkoły:

1. Polecenie ustne powtórzone w razie potrzeby
2. Próba podjęcia wykonania prośby wraz z dzieckiem np. wzięcie dziecka za rękę, bycie blisko dziecka.
3. Odsunięcie / wyciszenie dziecka w sytuacji problemowej np. prośba aby usiadło na chwilę na krześle, przesiadło się do innego stolika od pozostałych wychowanków, wyprowadzenie z Sali przez osobę dorosłą i pozostanie pod jej opieką do czasu gdy dziecko się uspokoi lub pozostawienie w sali pod opieką dorosłego gdy zachowanie dziecka nie ulega poprawie a dla bezpieczeństwa pozostałych dzieci należy je wyprowadzić do innej sali.

4. Przytrzymanie dziecka np. za rękę
5. Holding- trzymanie dziecka w uścisku tj. całkowite zabezpieczenie osób znajdujących się wokół przed kopnięciem, uderzeniem przez dziecko.

.....

(podpis rodziców/opiekunów prawnych)